

Nakil vasıtaları hakkında kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilânı : 20/V/1940 - Sayı : 4513)

No.
3827

Kabul tarihi
15 - V - 1940

BİRİNCİ MADDE — Cümhur Reisliği emrine tahsis edilecek otomobiller bu kanunda yazılı kayıtlara tâbi olmayıp ihtiyaca göre tesbit olunur.

İKİNCİ MADDE — Emirlerine binek otomobili tahsis edilecek zevat ile bu otomobillerin miktar, asgarî miad ve azamî satın alma bedelleri bağı (1) sayılı cedvelde gösterilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Makam hizmetlerine tahsis edilen binek otomobillerinin, tahsis edildikleri makamlarla miktar, asgarî miad ve azamî satın alma bedelleri bağı (2) sayılı cedvelde gösterilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanuna bağı (1) ve (2) sayılı cedveller dışında askerî kıtaatı ve garnizonları ve sair müesseseleri teftiş hizmetinde kullanılmak üzere Millî Müdafaa vekâleti emrinde beş binek otomobili bulundurulabilir.

Bu maddeye göre alınacak otomobillerin azamî satın alma bedelleri 2 500 lira ve en az kullanma haddi beş senedir.

BEŞİNCİ MADDE — Başvekâlet emrinde, ecnebi misafirlere tahsis edilmek ve tamir ve işletme masraflarile şoför ücretleri Başvekâlet bütçesine konulmak üzere dört otomobil bulundurulabilir.

ALTINCI MADDE — Bu kanuna bağı (1) ve (2) sayılı cedvellerde tasrih edilen zat ve makamlarla 4 ve 5 nci maddelerde yazılı otomobillerden gayri Devletin bütün daire, teşekkül ve müesseseleri hususî idareler, belediyeler, sermayesi Devlet tarafından verilen veya sermayesinin en az yarısına Devletin iştiraki bulunan hükmi şahsiyetler, kurumlar ve menfaat teğmin ettiği müesseseler, fabrikalar, bankalar ve umumî menfaatlere hâdim cemiyetler ve hayır cemiyetlerinde zat veya makama mahsus binek otomobili ve diğer binek vasıtaları kullanılması memnudur.

Şu kadar ki, emniyet işlerinde kullanılması zarurî olan binek otomobilleri yukarıki fıkra hükmünden müstesna olup lüzum ve ihtiyaca göre bedelleri bütçe kanunlarında tesbit edilir.

YEDİNCİ MADDE — Devletin ve bu kanunda yazılı teşekküllerin devamlı hizmetlerinin başarılabilmesi için kamyon, kamyonet, otobüs, motosiklet, deniz vasıtaları ve motörsüz diğer vasıtalar kullanılabilir.

Bu hizmetlerin ifası evveleminde taahhüd suretile teğmin olunur. Ancak, taahhüd suretile ifasına imkân olmadığı veya ifası daha pahalıya mal olacağı anlaşıldığı takdirde birinci fıkroda yazılı vasıtalar satın alınabilir.

SEKİZİNCİ MADDE — Yukarıki maddede yazılı vasıtaların numarası, nevi, markası, motör numarası, tahsis edildiği hizmetin mahiyeti, miadı, muayyene bedeli ve tarihi tasrih edilmek suretile her yıl bütçesine bağı nakil vasıtaları cedvelinde müfredath olarak gösterilir.

Bütçeleri Büyük Millet Meclisinin tasdikından geçmeyen altıncı maddedeki biçimle teşekküllerin 7 nci maddeye göre kullanabilecekleri nakil vasıtaları

bağlı veya alâkalı buldukları vekâletlerin cedvellerinde ayrıca gösterilir.

DOKUZUNCU MADDE — Büyük Millet Meclisi emrine tahsis edilenlerden gayri 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddelerdeki motörlü vasıtaların satın alma bedelleri Maliye vekâleti bütçesinde açılacak bir fasılda ayrı ayrı olarak ve tamir ve işletme tahsisatı da her daire bütçesinde açılacak fasıllarda gösterilir. Diğer masraf tertiblerinden bu hizmetler için sarfiyat yapılamaz.

Şoför ücretleri bütçenin müteferrik müstahdemler tahsisatından teğmin edilir.

Umumî muvazeneye dahil olmayan daire ve müesseselerin satın alacakları nakil vasıtaları bedelleri kendi bütçelerinde gösterilir.

ONUNCU MADDE — Millî Müdafaa, Maliye, Nafia, İktisad, Münakalât ve Ziraat vekâletleri tarafından seçilecek mutahassis birer zattan mürekkeb ve Maliye vekâletinin veya vekilin tensibile vekâlet müsteşar veya umum müdürlerinden birinin reisliği altında teşekkül edecek bir komisyon marifetile satın alınacak bütün nakil vasıtalarının, tipleri, nevileri dördü geçmemek üzere, tesbit olunur.

Bu vasıtalar Maliye vekâleti tarafından meri hükümler dairesinde satın alınır.

ON BİRİNCİ MADDE — 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddelerdeki vasıtalarından miadlarını doldurub da kullanılamıyacak bir hale geldikleri sabit olan motörlü nakil vasıtaları alâkalı dairelerce Maliye vekâletine noksansız ve oldukları gibi teslim edilir. Maliye vekâleti bunları meri hükümler dairesinde satar.

Kadro ve bütçeleri Büyük Millet Meclisinden geçmeyen 6 nci maddedeki bütün müessese ve teşekküllerin motörlü nakil vasıtaları birinci fıkradaki hallerin tahakkukunda aid olduğu dairelerce artırma ve eksiltme ve ihale kanunu hükümlerine tevfikân satılır.

Bu maddenin birinci fıkrasında yazılı otomobillerin kullanılamıyacak halde oldukları makine işlerinden anlar ihtisas sahibi en az iki zat tarafından verilecek raporlarla tesbit olunur.

Bu raporların Maliye vekâletince tasvibi şarttır.

ON İKİNCİ MADDE — Bu kanunda yazılı her türlü motörlü nakil vasıtalarının belediye veya belediye makamına kaim olan dairelerle liman idarelerine kaydedilmeleri mecburidir.

Bu vasıtalara İera Vekilleri Heyetinin tasvibile tesbit edilecek şekil, renk ve alâmeti taşıyan bir plâka konulur. Bu plâkalar ikinci, üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci maddeler hükümlerine göre kullanılacak vasıtalar için birbirinden ayrı olacaktır.

Belediyeler bu kanunda tesbit edilen vasıtalar haricinde hiç bir makam ve şahıs için aynı şekil ve renkte resmî plâka ve numara veremezler.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddelerde yazılı motörlü nakil vasıtaları tahsis olunduıkları makam ve işler haricinde kullanılamıyacakları gibi bunlardan başkaları da hiç bir suretle istifade edemezler ve hizmete tahsis olunduıkları vilâyetler hududundan ve iş sahalarından dışarı çıkarılamazlar.

Ancak zarurî ihtiyaç halinde alâkalı vekilin müsaadesile bu vasıtalar vilâyetler hududundan ve iş sahalarından dışarı çıkarılabilir.

Merasim ve resmî davetlerde makamı işgal eden zatın refakatinde ailesi de bulunabilir. Makama aid hizmetler için maiyetteki memurlar da makamı işgal eden zatın refakatinde veya müsaadesile yalnız olarak bu vasıtalara binebilirler.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Elçiliklere mahsus otomobillerin, şoför ücret-

leri hariç olmak üzere, işletme masrafları kendilerine aiddir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Bu kanunun 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddelerinde yazılı otomobil ve motörlü nakil vasıtalarını her ne sebeble olursa olsun tahsis olunduğu işin gayrisinde veya şahsî hususlarda kullananlar veya Devlet hizmetinde kullanılmış gibi gösterenler veya kanunen bir makama tahsis olunmadığı halde hakikati tağyirle bu vasıtalarından istifade eden ve ettirenler, bunların seyr ve seferine müsaade edenler ve kanun hilâfına numara ve plâka verenler ve istimal elverişli olduğu halde miadını doldurduğu bahanesile teccid eden ve ettirenler ve bu hususlar için masraf tahakkuk evrakını hazırlayan veya tasdik veya bunlara aid ita emirlerini vize edenler vazifeyi suiistimal etmiş addolunarak haklarında kanunî takibatta bulunulmakla beraber bu yüzden tahakkuk eden masraf ve zararlar da kendilerine teselsülen ve üç kat olarak tazmin ettirilir. Tekerrürü halinde cezaya müteallik umumî hükümlerin tatbikından başka tazmin ettirilecek masraf ve zararlar altı kat olarak istifa olunur.

ON ALTINCI MADDE — Umumî veya kısmî seferberlik yahud manevra icrası halinde, askerî daire ve müesseseler bu kanun hükümlerinden müstesna olarak kendilerine aid mevzu usullere göre nakil vasıtası kullanabilirler.

MUVAKKAT MADDE — A) Bu kanunun meriyete girdiği tarihten evvel satın alınmış olup da bu kanun hükümlerine göre kullanılacak olan binek otomobillerinin asgarî miadları bu kanunun tesbit ettiği müddetlere tâbidir.

B) Bu kanuna göre kullanılacak vesait haricinde kalacak olan bütün otomobil ve motörlü vasıtalar yedek ve bütün teferuatile aid oldukları vekâlet ve daireler tarafından bütün vasıflarını ve varsa eksiklerini tafsilli olarak gösterir şekilde tanzim edilecek bir makbuz mukabilinde derhal Maliye vekâletine teslim olunur.

Şu kadar ki; 7 nci maddede yazılı daimî hizmetlerin başarılmaması için binek otomobillerinden gayir vasıta kullanmağa salâhiyetli olan ve binek otomobillerini diğer vasıtalarla tebdile mecbur bulunan daireler bu kanunun meriyete girdiği tarihte ellerinde bulundurdukları binek otomobillerini, yenilenmesi lâzım gelen zamana kadar, 12 nci maddede zikredilen plâkaları taşımak şartile kullanmakta devam ederler.

C) Umumî muvazeneye dahil olmayan daire ve müesseselerin ellerinde bulunub bu kanuna göre kullanılmıyacakları nakil vasıtalarını derhal satmağa mecburdurlar.

ON YEDİNCİ MADDE — 21 - V - 1928 tarih ve 1296 sayılı, 12 - VI - 1930 tarih ve 1716 sayılı, 26 - II - 1931 tarih ve 1753 sayılı, 19 - VII - 1931 tarih ve 1845 sayılı, 6 - I - 1937 tarih ve 3088 sayılı ve 11 - VI - 1937 tarihli ve 3235 sayılı kanunlar kaldırılmıştır.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Bu kanun 1 baziran 1940 tarihinden müteberdir.

ON DOKUZUNCU MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

16 mayıs 1940

[1] SAYILI CEDVEL

	Beherinin azamî satın alma bedeli	Aded	Asgarî istimal müddeti
Büyük Millet Meclisi Reisi	7 000	1	5
» » » »	4 500	1	5
Başvekil	7 000	1	5
»	4 500	1	5
Genel Kurmay başkanı	7 000	1	5
Vekiller	4 500	Birer	5
Hariciye vekilinin ikinci otomobili	2 500	1	5
Temyiz mahkemesi birinci reisi	4 000	1	5
Devlet şurası reisi	4 000	1	5
Divanı muhasebat reisi	4 000	1	5
Cümhuriyet başmüddeiumumisi	4 000	1	5
Umumî müfettişler	4 000	Birer	5
Ordu müfettişleri	4 000	Birer	5
Genel Kurmay ikinci başkanı	4 000	1	5
Donanma komutanı	4 000	1	7
Hariciye vekâleti umumî kâtibi	4 000	1	5
Elçilikler	3 000	Birer	7

[2] SAYILI CEDVEL

	Beherinin azamî satın alma bedeli	Aded	Asgarî istimal müddeti
Valilikler	2 500	Birer	4
Kolordu komutanlıkları	2 500	»	4
Müstahkem mevki komutanlıkları (Salâhiyetleri tümen ve daha yukarı makam mu- adili olanlar)	2 500	»	4
Tümen komutanlıkları	2 500	»	4
Jandarma umum komutanlığı	2 500	1	5
Ankara ve İstanbul Emniyet müdürlükleri	2 500	Birer	5

Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 16 - V - 1940 ve 1/108

Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhur Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası : 16 - V - 1940 ve 4/642

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cild ve sayfa numaraları : Cild Sayfa

2 2,32,105:111

10 156,172:183

11 30,54:60,121:123